

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Blanky Chlostové a soudců JUDr. Michala Holuba a JUDr. Zuzany Hanákové, LL. M. ve věci

žalobce: J. S. narozený dne
bytem
zastoupený advokátem JUDr. Lubomírem Müllerem
sídlem Symfonická 1496/9, Praha 5

proti
žalované: Česká republika-Ministerstvo spravedlnosti, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, Praha 2
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, Praha 2

o zaplacení částky 500 000 Kč

o odvolání žalobce do rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 18. července 2022, č. j. 37 C 119/2021-37

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se v zamítavém výroku II. o věci samé a ve výroku III. o nákladech řízení **potvrzuje**.
- II. Žalobce je **povinen** zaplatit žalované náklady odvolacího řízení v částce **600 Kč** do tří dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s pravopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

Odůvodnění:

1. V záhlaví uvedeným rozhodnutím soud I. stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku ve výši 15 000 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok I.), zamítl žalobu co do částky 485 000 Kč (výrok II.) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.).
2. Rozhodl tak v řízení, v němž se žalobce domáhal zaplacení částky 500 000 Kč s odůvodněním, že mu rozhodnutím Okresního soudu v Chebu byla vyslovena účast na soudních rehabilitacích ve smyslu ust. § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o soudní rehabilitaci“), ve vztahu k jeho nezákonnému omezení na osobní svobodě [redacted] a v souvislosti s tímto omezením pak po žalované nárokoval odškodnění za újmu na zdraví – odškodnění za bolestné a ztížené společenské uplatnění (dále též „ZSU“) ve výši žalované částky. Nárok na náhradu škody uplatnil u žalované dne 7. 10. 2019 ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OdpŠk“). Žalovaná žalobci částečně vyhověla, když mu přiznala odškodnění za bolestné (chirurgické hledisko), ale odmítla přiznat náhradu za ztížení společenského uplatnění a bolestné spojené s psychickým hlediskem. Žalobce proto nechal pořídit překlad příslušných listin a dne 14. 4. 2020 požádal o dodatečné odškodnění. Na to žalovaná nijak nereagovala.
3. Žalobou uplatnil nárok na náhradu zdravotní újmy podle § 23 odst. 1 písm. b) zákona o soudních rehabilitacích, a to bolestné dle položky č. 22 přílohy č. 1 vyhlášky č. 276/2015 Sb. v ohodnocení 200 bodů a ztížení společenského uplatnění dle položky č. 1.14 přílohy č. 3 vyhlášky č. 276/2015 Sb. v ohodnocení 1 800 bodů. Celkem tak žalobce uvedl, že utrpěl újmu na zdraví v rozsahu 2 000 bodů, přičemž dle jeho názoru má mít jeden bod hodnotu 250 Kč, pročež žalobce požadoval svojí žalobou zaplacení částky 500 000 Kč.
4. Žalovaná se k žalobě vyjádřila tak, že o požadavku žalobce na odškodnění rozhodla stanoviskem ze dne 10. 11. 2021, když mu nevyhověla. Zároveň žalovaná učinila nesporným, že v příčinné souvislosti se zákrokem, ke kterému došlo [redacted] ze strany pohraniční stráže Československé socialistické republiky, žalobce utrpěl újmu, resp. došlo k přetrvávajícím změnám osobnosti a u žalobce se rozvinula posttraumatická stresová porucha, a žalobce utrpěl újmu na zdraví v podobě ztíženého společenského uplatnění ve smyslu bodu B. II 253 Přílohy k vyhlášce č. 32/1965 Sb., čemuž má odpovídat újma vyjádřena hodnotou 1 000 body. Dále žalovaná zdůraznil, že pokud se jedná o otázku bolestného za psychiatrické hledisko, tak vyhláška č. 32/1965 Sb., která by měla být dle žalované na projednávanou věc aplikovaná, přiznání náhrady újmy v těchto věcech neumožňuje. Navrhla, aby byla žaloba v celém rozsahu zamítnuta.
5. Soud I. stupně vyšel ze zjištěného skutkového stavu, že žalobce požádal u žalované dne 7. 10. 2019 o odškodnění s tím, že žalovaná žalobci částečně vyhověla dne 9. 4. 2020, když mu přiznala a vyplatila odškodnění za bolestné (chirurgické hledisko) ve výši 16 250 Kč, ale odmítla přiznat náhradu za ztížení společenského uplatnění a bolestné spojené s psychiatrickým hlediskem, protože k prokázání těchto nároků byly předloženy pouze listiny v německém jazyce bez úředního překladu do češtiny. Žalobce proto dne 14. 4. 2020 požádal o dodatečné odškodnění s tím, že žalovaná na to reagovala stanoviskem ze dne 10. 11. 2021, kterým nepřiznala žalobci nárok na odškodnění. Žalobce je účasten soudní rehabilitace v souvislosti s nezákonným omezením jeho osobní svobody na území ČSSR v době [redacted] a má proto nárok na odškodnění podle § 23 odst. 1 písm. b) zákona o soudní rehabilitaci s tím, že žalobce byl dne [redacted] zatčen při pokusu přejít z Československa [redacted] a byl přitom pokoušen služebními psy.

Žalobce utrpěl v příčinné souvislosti se zásahem československých pohraničnicků dne [REDAKCE] [REDAKCE] vážnou duševní poruchu vzniklou působením otravného zážitku ve smyslu bodu B) II.253 Přílohy k vyhlášce č. 32/1965 Sb. a náleží mu ztížené společenské uplatnění v rozsahu 1000 bodů.

6. Soud I. stupně poté dospěl k závěru, že podle ust. § 23 odst. 4 zákona o soudní rehabilitaci ve spojení s § 3079 odst. 1 zákona č.89/2012 Sb., občanského zákoníku, dále jen „o. z.“, a ust. § 9 vyhlášky č. 440/2001 Sb. vyplývá, že na projednávanou věc je třeba aplikovat vyhlášku č. 32/1965 Sb., a to s ohledem na okamžik, kdy mělo ke škodní události (resp. vzniku bolesti) dojít.
7. V rozhodné době (až do dne [REDAKCE]) činila podle ust. § 7 odst. 1 vyhl. č. 32/1965 Sb. výše odškodnění za bolest 15 Kč za jeden bod. Podle druhého odstavce téhož ustanovení celková výše odškodnění za bolest a ZSU nesměla přesáhnout částku 60 000 Kč, přičemž samotné odškodnění za bolest nesmělo přesáhnout částku 18 000 Kč, a to ani s připočtením odškodnění podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky. Při zohlednění této hodnoty jednoho bodu a počtu bodů stanovených v žalobcem předložené lékařské zprávě ze dne 20. 5. 2022 (proti níž účastníci řízení ničeho nenamítali) činí odpovídající výše náhrady za ztížení společenského uplatnění částku 15 000 Kč (1000 x 15). V tomto rozsahu je proto žaloba důvodná.
8. Pokud pak jde o náhradu za bolestné (psychiatrické hledisko), neshledal tento nárok po právu.
9. Podle bodu B. II 253 Přílohy k vyhlášce č. 32/1965 Sb. ve znění platném a účinném do 28. 1. 1993, je možné přiznat odškodnění za ztížení společenského uplatnění pouze v rozsahu 200 až 1000 bodů. Pro výpočet bolestného a ZSU pak nelze použít nařízení vlády č. 276/2015 Sb., jelikož je určeno pro odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání, což není souzený případ.
10. Soud I. stupně dále uvedl, že v projednávané věci by bylo lze uvažovat o zvýšení odškodnění za ZSU ve smyslu ust. § 6 odst. 2 a 7 odst. 3 vyhl. č. 32/1965 Sb. Odškodnění však nelze navyšovat pouze z důvodu časového odstupu od předmětného zranění. Postup podle ust. § 6 odst. 2 a § 7 odst. 3 vyhlášky přichází v úvahu jen ve skutečně výjimečných případech hodných mimořádného zřetele. Žalobce sám výslovně navýšení podle § 6 odst. 2 a § 7 odst. 3 vyhl. č. 32/1965 Sb. nepožadoval. K navýšení přiznané újmy ve smyslu těchto ustanovení mohou vést pouze okolnosti svědčící o prohloubeném individuálním významu. Výjimečnost případu žalobce nelze dovodit z prostého faktu, že v jeho případě byl porušen Mezinárodní pakt o občanských a politických právech. Jak totiž plyne z § 1 odst. 2 zákona o soudní rehabilitaci, samotné porušení této mezinárodní smlouvy bylo nutným předpokladem pro účast žalobce na soudní rehabilitaci. Mimořádnost těchto případů spočívající v porušení norem mezinárodního práva tak je již reflektována právě zákonem o soudní rehabilitaci, přičemž dále tuto okolnost nelze považovat za okolnost zvláštního zřetele hodnou, resp. že by patřila mezi okolnosti zmíněné v § 6 odst. 2 vyhl. č. 32/1965 Sb. Jiné konkrétní okolnosti pak žalobce nedotvrdil. Soud I. stupně proto neshledal, že by v projednávané věci byl prostor pro aplikaci § 6 odst. 2 a § 7 odst. 3 vyhl. č. 32/1965 Sb.
11. Proto soud I. stupně shledal žalobu důvodnou pouze co do částky 15 000 Kč.
12. Výrok III. o nákladech řízení soud I. stupně odůvodnil ust. § 142 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, dále jen „o. s. ř.“, když žalobce ve své žalobě uplatnil dva nároky – nárok na odškodnění za bolestné a nárok na odškodnění za ztížené společenské uplatnění. Pokud jde o nárok na odškodnění bolestného, v tomto případě byl žalobce zcela neúspěšný i co do základu svého nároku. Naopak v nároku na odškodnění ztížení společenského uplatnění byl žalobce se svojí žalobou úspěšný co do základu svého nároku, přičemž konkrétní výše odškodnění závisela na znaleckém zkoumání ve smyslu § 142 odst. 3 o. s. ř. Žalobce byl tak

- úspěšný pouze z 50 % a s ohledem na to, že úspěch a neúspěch žalobce a žalované byl stejný, rozhodl soud výrokem III. tak, že žádná ze stran nemá právo na náhradu nákladů řízení.
13. Proti tomuto rozhodnutí do zamítavého výroku II. a výroku III. o nákladech řízení podal včasné odvolání žalobce, které odůvodnil tak, že namítá nesprávné závěry učiněné ze zjištěných skutečností a nesprávné právní posouzení (ust. § 205 odst. 2 písm. c/, g/ o. s. ř.).
 14. Poukázal na to, že v předběžném řízení žalovaná za tělesné (chirurgické) postižení přiznala žalobci odškodnění odpovídající částce 250 Kč za 1 bod. Žalobce měl tedy na začátku soudního procesu legitimní očekávání, že stejnou metodikou mu bude poskytnuto odškodnění i za psychickou (posttraumatickou) újmu.
 15. Žalobce vytkl soudu I. stupně, že neuznal 200 bodů za bolestné a neuznal ani navýšení hodnoty bodu ve smyslu vyhlášky č. 32/1965 Sb., když dospěl k závěru, že vyhláška č. 32/1965 Sb. v těchto případech nekonstruuje samostatný nárok na bolestné. S tím žalobce vyjádřil nesouhlas, jelikož tělesné (chirurgické) poškození se uzdravilo během několika týdnů, ale psychické problémy žalobce (posttraumatický stres) přetrvávají až do dnešních dnů.
 16. Žalobce poukázal na to, že mu soud I. stupně přiznal 1 000 bodů za ztížení společenského uplatnění, ale odmítl navýšení hodnoty bodu podle ust. § 6 odst. 2 a ust. § 7 odst. 3 vyhlášky. Zatímco svěřuje pravomoc bodového navýšení do rukou lékaře, ustanovení § 7 odst. 3 je výlučně v pravomoci soudu.
 17. Jestliže tedy lékař jasně a srozumitelně vysvětlil, proč navýšení provedl podle ust. § 6 odst. 2 vyhlášky, měl to soud I. stupně respektovat a v rámci své pravomoci pak rozhodnout o případném dalším navýšení podle ust. § 7 odst. 3 vyhlášky.
 18. Pokud soud I. stupně uvedl, že v žádném případě nelze odškodnění navyšovat pouze z důvodu časového odstupu od předmětného zranění, žalobce odkázal na čtyři rozhodnutí Nejvyššího soudu (usnesení ze dne 17. 2. 2009, sp. zn. 25 Cdo 4438/2008, rozsudek ze dne 27. 9. 2006, sp. zn. 25 Cdo 1444/2005, usnesení ze dne 31. 10. 1988, sp. zn. 1 Cz 60/88 a rozsudek ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. 25 Cdo 2414/2006), které se však týkají nároků z dopravních nehod, nikoli obdobných nároků jako uplatnil žalobce.
 19. Ustanovení § 2958 o. z. ukládá přihlížet při náhradě za ublížení na zdraví k „zásadám slušnosti“. Částka 15 000 Kč za celoživotní psychické poškození – posttraumatický stres – „zásadám slušnosti“ neodpovídá. Přiznání částky 15 000 Kč v roce 2022 za shora popsanou újmu podle vyhlášky z roku 1965, byť v roce 1981 novelizované, fakticky popírá „podstatu a smysl“ odškodňovacího řízení, neboť ani nepokrývá náklady s řízením spojené.
 20. Žalobce pak brojil i proti výroku o nákladech řízení s tím, že žalobce uplatnil jednou žalobou jeden nárok, který pochází z jedné události, z jednoho rehabilitačního rozhodnutí a z jednoho právního podkladu (ust. § 23 odst. 1 písm. b/ zákona č. 119/1990 Sb., v platném znění). Pokud tento jeden nárok zahrnuje dvě dílčí položky (bolestné a ztížení společenského uplatnění), o nichž je rozhodnuto jedním rozsudkem, pak je třeba úspěšnost posuzovat jako celek. V tomto případě co do základu byl žalobce úspěšný a výše přiznaného nároku záleží na úvaze soudu.
 21. Žalobce navrhl, aby odvolací soud napadené rozhodnutí ve výroku II. změnil tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku 485 000 Kč a ve výroku III. změnil tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů prvoinstančního řízení.
 22. Žalovaná navrhla napadené rozhodnutí soudu I. stupně jako věcně správné potvrdit.
 23. Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí soudu prvního stupně, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo podle ust. § 212 a ust. § 212a o. s. ř., a dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné.

24. Soud I. stupně si pro rozhodnutí ve věci opatřil dostatek podkladů zákonně provedeným dokazováním a skutkový stav pak nedoznal změn ani v odvolacím řízení.
25. Napadený rozsudek soud prvního stupně odůvodnil sice nikoli zcela v souladu s požadavky ust. § 157 odst. 2 o. s. ř., když v rozporu s tímto ustanovením obsáhle uvedl všechna podání žalobce i všechna vyjádření žalované, jakož i podrobný průběh řízení (bod 1. - 8.), nicméně z jeho rozhodnutí lze dovést, které skutečnosti má za prokázány, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy a jaký učinil závěr o skutkovém stavu (bod 9. - 11. a 31.). I přes některé nadbytečné expresivní hodnocení jednání účastníků, lze také poměrně jednoduše dovést, jak soud I. stupně věc posoudil po právní stránce (bod 27. - 36.).
26. Soud I. stupně také použil přílehlavá zákonná ustanovení a dospěl ke správným rozhodujícím právním závěrům (bod 14. - 36.). Z důvodu hospodárnosti (ust. § 6 o. s. ř.) lze na tuto část odůvodnění odkázat.
27. Soud I. stupně tak dospěl ke správnému závěru, že je dán nárok žalobce na náhradu škody na zdraví (ztížení společenského uplatnění), který mu vznikl v příčinné souvislosti s postřelením pohraničnický při pokusu o přechod státní hranice dne 7. 11. 1983 podle ust. § 23 odst. 1 písm. b), odst. 4 zákona o soudní rehabilitaci, ve spojení se zákonem č. 40/1964 Sb. občanský zákoník (obč. zák.), že výši náhrady škody je třeba stanovit dle vyhl. č. 32/1965 Sb. ve znění účinném do 28. 1. 1993, neboť škoda vznikla v této době, kdy hodnota jednoho bodu byla stanovena částkou 15 Kč.
28. Odvolací argumentace žalobce, že na věc by neměla být aplikována dávno zrušená vyhláška č. 32/1965 Sb. a měl by být aplikován platný občanský zákoník, není na místě, když přímo odporuje ust. § 3079 odst. 1 o. z. a ust. § 9 vyhlášky č. 440/2001 Sb.
29. K odvolacím námitkám žalobce je třeba především zdůraznit, že soud není vázán výpočtem žalované, která žalobci přiznala odškodnění ve výši 16 250 Kč, přičemž hodnotu bodu stanovila na 250 Kč. Soud je vázán zákonem, nikoli právním názorem odboru ministerstva (viz čl. 95 ú. zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy, a ust. § 135 a § 156 o. s. ř.).
30. Proto je právně irelevantní mimosoudní výpočet žalované a žalobce na začátku soudního procesu v žádném případě nemohl mít žádné legitimní očekávání, že mu bude přiznána částka 250 Kč za bod, když toto očekávání nevyplývá ze žádného soudního rozhodnutí vydaného ve stejné nebo obdobné věci. Je to i v rozporu s institutem legitimního očekávání, jak jej chápe ustálená judikatura (srov. např. i soudem I. stupně uváděný nálezn Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2003, sp. zn. IV. ÚS 690/01, nebo usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, sp. zn. 6 Ads 88/2006).
31. Naopak soud I. stupně žalobci dne 2. 5. 2022 vyložil svůj právní názor o posouzení nároku podle vyhlášky č. 32/1965 Sb., v tehdy platném znění, v níž je ohodnocení bodu zcela odlišné (15 Kč za 1 bod) a nejednalo se tak ani o překvapivé rozhodnutí.
32. Soud I. stupně pak žalobci správně nepřiznal ani 200 bodů za bolestné, když podle tehdy platné právní úpravy podle čl. I. bod 1. odškodnění za bolest podle § 2 odst. 1 vyhlášky se považuje i ztížení zdravotní pohody, jako jsou závažné změny psychické, poruchy nervového ústrojí, stavy únavnosti, závratě nebo jiné fyzické útrapy a strasti z omezení pohybu nebo bezmocnosti.
33. Pokud tedy žalobce utrpěl v souvislosti se zákrokem Pohraniční strážce ČSLA dne 7. 11. 1983 zranění, pak bolestné přiznané jako odškodnění za toto pokousání již v sobě zahrnovalo podle relevantní tehdy platné právní úpravy rovněž odškodnění za žalobcem označené tzv. psychiatrické hledisko, tedy tehdy platnou právní terminologií ztížení zdravotní pohody. Mezi toto ztížení zdravotní pohody lze totiž nepochybně zařadit i depresivní a stresový syndrom

- uváděný žalobcem, což vyplývá již ze samotného jazykového výkladu i výkladu smyslu právního předpisu, úmyslu zákonodárce, společenského konsenzu v dané problematice a účelu, pro který byl předpis přijat. Žalobci přitom již za způsobený úraz - pokousání služebními psy- bylo bolestné přiznáno a vyplaceno.
34. Bolestné ve výši 200 bodů pak posudek ze dne 20. 5. 2022 hodnotil podle vyhlášky č. 276/2015 Sb, o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, kterou však na souzenou věc nelze použít vzhledem k tomu, že v době úrazu žalobce nebyla platná a nadto žalobce ani neutrpěl pracovní úraz nebo neonemocněl nemocí z povolání.
35. Přiznat samostatné bolestné pouze z titulu utrpeného depresivního a stresového syndromu přitom nemá oporu v tehdy platné právní úpravě. Soud I. stupně proto správně neuznal dalších uplatněných 200 bodů za bolestné ve smyslu vyhlášky č. 32/1965 Sb.
36. Lze tak souhlasit se závěry soudu I. stupně uvedené v bodě 27.-28. napadeného rozhodnutí.
37. Odborný posudek ze dne 20. 5. 2022 pak bodově ohodnotil ZSU pouze ve výši 1 000 bodů. Žalobce také nepožadoval zvýšení podle ust. § 6 odst. 2 nebo ust. § 7 odst. 3 vyhlášky č. 32/1965 Sb. ve znění platném a účinném do 28. 1. 1993 (viz žalobní tvrzení) a soud nemůže žalobci přiznat něco jiného než požaduje (viz ust. § 153 odst. 2 o. s. ř.).
38. Předpokladem přiměřeného zvýšení částky odpovídající základnímu počtu bodů zjištěnému lékařem (ve smyslu ustanovení - 6 odst. 2 vyhlášky č. 32/1965 Sb.) je přitom existence takových skutečností, které umožňují závěr, že omezení poškozeného nelze vyjádřit jen základním odškodněním za bolest nebo ztížení společenského uplatnění, které již sama představuje náhradu za prokazatelné nepříznivé důsledky pro životní úkony poškozeného a pro uspokojování i plnění jeho životních a společenských potřeb a úkolů (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 1988, 1 Cz 60/88).
39. Přiměřené zvýšení nad stanovené nejvyšší výměry odškodnění ve smyslu ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky č. 32/1965 Sb. přichází v úvahu jen zcela výjimečně v případech hodných mimořádného zřetele, kdy kulturní, sportovní či jiné zapojení poškozeného před úrazem bylo na vysoké úrovni a mimořádné. Ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky č. 32/1965 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění, ve znění pozdějších předpisů, umožňující zvýšení náhrady nad vyhláškou stanovené nejvyšší výměry odškodnění, patří k právním normám s relativně neurčitou (abstraktní) hypotézou, tj. k právním normám, jejichž hypotéza není stanovena přímo právním předpisem, ale závisí v každém konkrétním případě na úvaze soudu. Uvedené ustanovení tak přenechává soudu, aby v každém jednotlivém případě sám vymezil hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností, tedy aby sám podle svého uvážení posoudil, jaké zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění je v konkrétní posuzované věci "přiměřené". Úvaha soudu v tomto směru tedy není zcela neomezená, neboť právní předpis tím, že rámcově stanoví předpoklady pro vznik nároku na základní výměru ztížení společenského uplatnění a pro vznik nároku na její zvýšení, stanoví zároveň hlediska, ke kterým je třeba přihlížet a jimiž (jejich vzájemnou návazností a kombinací) je úvaha soudu o míře "přiměřenosti" zvýšení v jednotlivých zcela výjimečných případech hodných mimořádného zřetele usměrňována (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. srpna 2006, sp. zn. 21 Cdo 2510/2005).
40. Odškodnění za ztížení společenského uplatnění již v základní výměře představuje náhradu za prokazatelné nepříznivé důsledky pro životní úkony poškozeného, pro uspokojování jeho životních a společenských potřeb a pro plnění jeho společenských úkolů. Zvýšení náhrady podle ustanovení § 6 odst. 2 vyhlášky (až na dvojnásobek) předpokládá existenci dalších skutečností umožňující závěr, že omezení poškozeného nelze vyjádřit jen základním odškodněním. Postup podle ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky č. 32/1965 Sb. pak přichází

- v úvahu jen ve skutečně výjimečných případech hodných mimořádného zřetele, kdy ani zvýšení základního odškodnění za ztížení společenského uplatnění podle ustanovení § 6 odst. 2 vyhlášky dostatečně nevyjadřuje následky, které jsou do budoucna v důsledku poškození trvale omezeny nebo ztraceny (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. ledna 2003, sp. zn. 25 Cdo 1593/2001, rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29.6.2017 sp. zn. 25 Cdo 3940/2016, nebo ze dne 29.1.2014 sp. zn. 25 Cdo 1096/2013).
41. Žalobce přitom ani neuváděl žádné individuální skutečnosti pro toto zvýšení. Soud I. stupně správně dovodil, že odškodnění nelze navyšovat pouze z důvodu časového odstupu od předmětného zranění s odkazem na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu (usnesení ze dne 17. 2. 2009, sp. zn. 25 Cdo 4438/2008, rozsudek ze dne 27. 9.2006, sp. zn. 25 Cdo 1444/2005, usnesení ze dne 31. 10. 1988, sp. zn. 1 Cz 60/88 a rozsudek ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. 25 Cdo 2414/2006). Právně irrelevantní je, jakým porušením právní povinnosti byla škoda způsobena, jedná se o obecný princip u nároků na náhradu škody.
42. Pokud žalobce uváděl, že projednávaná věc není běžnou záležitostí a že byl porušen Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, k navýšení přiznané újmy ve smyslu § 6 odst. 2 a § 7 odst. 3 vyhlášky č. 32/1965 Sb. mohou vést pouze okolnosti svědčící o prohloubeném individuálním významu pro žalobce. Výjimečnost případu žalobce pak nelze dovodit z porušení Mezinárodního paktu o občanských a politických právech. Toto porušení totiž bylo nutným předpokladem pro účast žalobce na soudní rehabilitaci (viz ust. § 1 odst. 2 zákona o soudní rehabilitaci). Mimořádnost případu spočívající v porušení norem mezinárodního práva tak je zahrnuta v zákonu o soudní rehabilitaci, přičemž tuto okolnost nelze považovat za takovou, která by dostatečně individualizovala žalobcův případ od případů obdobných postižených. Nelze tak dovozovat, že by snad bylo lze tuto okolnost považovat za okolnost zvláštního zřetele hodnou ve smyslu ust. § 7 odst. 3 vyhlášky č. 32/1965 Sb.
43. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí pak lze dovodit, že soud I. stupně neshledal ani okolnosti uvedené v ust. § 6 odst. 2 vyhl. č. 32/1965 Sb. Podle tohoto ustanovení se částka odpovídající počtu bodů přiměřeně zvýší až na dvojnásobek podle předpokladů, které poškozený ve věku, ve kterém byl poškozen na zdraví, měl pro uplatnění v životě a ve společnosti a které jsou v důsledku poškození omezeny nebo ztraceny. Těmito předpoklady se rozumí zejména možnost uplatnit se v životě rodinném, politickém, kulturním a sportovním a možnost volby povolání a dalšího sebevzdělání; přitom se přihlíží k tomu, zda jde o muže nebo ženu, a při odstranitelnosti trvalých následků také k upozornění lékaře podle § 10.
44. Přitom žádné konkrétní okolnosti vztahující se jen k jeho osobě žalobce netvrdil.
45. Odkaz na ust. § 2958 o. z. je též nepřipadný, jelikož podle ust. § 3079 odst. 1 o. z. právo na náhradu škody vzniklé porušením povinnosti stanovené právními předpisy, k němuž došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se posuzuje podle dosavadních právních předpisů. Totéž se týká odkazu na čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, který přiznává právo na odškodnění. Není vinou soudu (a dokonce ani státních zástupců, jak se mylně domnívá žalobce), že žalobce uplatnil nárok až po téměř 40 letech. Samozřejmě, že po tak dlouhé době hodnota měny je jiná, ale tuto skutečnost (vzhledem k okolnostem) nelze klást k tíži žalované. Přitom žalobce ani netvrdil, že by v dřívějším uplatnění nároku mu bránila nějaká objektivní překážka.
46. Soud I. stupně nepochybil ani při rozhodování o nákladech řízení, když nepřiznal žádné straně náhradu nákladů řízení s tím, že šlo o dva různé nároky, přičemž v jednom byl žalobce zcela neúspěšný (bolestné) a v druhém byl co do základu úspěšný (ztížení společenského uplatnění). Soud I. stupně dospěl ke správnému závěru, že každá ze stran byla úspěšná co do 50 %, a proto žádné z nich nenáleží náhrada nákladů řízení.

47. Jednotlivé složky práva na náhradu škody podle ust. § 441 odst. 1 obč. zák. , jimiž je vymezen obsah náhrady škody, se podle ustálené judikatury projevují jako samostatné dílčí nároky (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 1969, sp. zn. 3 Cz 13/69).
48. Pro úplnost lze uvést, že toto rozhodnutí je i v souladu s rozhodovací praxí odvolacího soudu (srovnej např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. srpna 2022, č. j. 17 Co 242/2022- 46).
49. Z výše uvedených důvodů odvolací soud napadené rozhodnutí soudu I. stupně v zamítavém výroku I, jakož i ve výroku II. o nákladech řízení podle ust. § 219 o. s. ř. jako věcně správné potvrdil (výrok I.).
50. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 224 odst. 1 ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. a proto bylo přiznáno v odvolacím řízení plně úspěšné žalované podle ust. § 151 odst. 3 o. s. ř. za jednotlivé úkony podle ust. § 1 odst. 3 písm. a)-c) vyhlášky č. 254/2015 Sb. ve výši 300 Kč za úkon podle ust. § 2 odst. 3 téže vyhlášky, tedy za přípravu k ústnímu jednání dne 10. 1. 2023 a za účast na tomto jednání, celkem 600 Kč.
51. Lhůtu k plnění odvolací soud stanovil podle ust. § 160 odst. 1 věta před středníkem o. s. ř. – výrok II. rozhodnutí.
52. Ve vyhovujícím výroku I. napadené rozhodnutí zůstalo odvoláním nedotčeno (ust. § 206 odst. 2 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat dovolání k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu I. stupně ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení, avšak jen za splnění podmínek a z důvodů stanovených v § 237 o. s. ř. - jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je odvolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být odvolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Proti tomuto rozhodnutí do výroku II. o nákladech řízení není dovolání přípustné (ust. § 238 odst. 1 písm. h/ o. s. ř.).

Praha 10. ledna 2023

JUDr. Blanka Chlostová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s pravopisem potvrzuje Iveta Tomanová.